

dem k tomuto organickému svazku určuje práva i povinosti jeho a to jedině vzhledem k postavení, jaké zaujímá v tomto spojení. Jest tudíž právní pravidlo, onen zákonný předpis, právem veřejným, kdežto pravidla právní, přihlížející pouze k samostatné existenci právních subjektů, jichž vzájemné styky nemají rázu organického, jsou pravidly práva soukromého. (Pražák: Spory o příslušnost I. díl str. 88.) Dle toho nepatří každá žaloba o náhradu škody před řádné soudy, nýbrž i zde jest rozhodným poměr, z něhož se nárok odvozuje. Náhrada škody jest vůbec prostředkem, kterým lze někdy vyrovnati porušení práva. Pohledávka této náhrady nemůže však míti povahu jinou, nežli jest povaha porušení, z něhož vzniká (Pražák: Spory o příslušnost I. díl str. 120). Stalo-li se porušení, z něhož se odvozuje nárok náhradní, přestoupením předpisu práva veřejného, jako v tomto případě, náleží i žaloba o náhradu škody nikoli před soud, nýbrž před úřad správní. Předpisy o plnění ohlašovací povinnosti zaměstnateli vůči nemocenské pokladně, jsou předpisy práva veřejného a žaloby o náhradu škody z přestoupení těchto předpisů patří tudíž před úřady správní, i kdyby § 41 cit. zák. toho výslovně nestanovil (§ 1338 poslední věta obč. zák.). Nesprávně tudíž odkazuje rekursní soud tuto žalobu před řádný soud z důvodu, že žalobní nárok se opírá o »uvedení v omyl« zaviněním žalovaného, vždyť předpis Šu 32 cit. zák. má, jak z něho zřejmo, též na mysli škody, které pokladna utrpěla omylem, způsobeným nesplněním nebo nesprávným splněním ohlašovací povinnosti zaměstnatelem. Učinil-li žalovaný nesprávné hlášení pokladně, učinil tak jako člen organického celku, k němuž patří jako zaměstnatel a prohřešil se tím proti povinnosti, jež ho stihala, jako člena tohoto organického celku a nikoli jako jednotlivce. Předpis právní, kterým vzájemný vztah jeho k pokladně jest upraven, je předpisem práva veřejného a přísluší proto i žaloba o náhradu škody, kterou na něm vymáhá pokladna z důvodu přestoupení předpisu práva veřejného, k příslušnosti úřadu politického.

Čís. 3830.

Lze se domáhati prozatimního opatření pro výživné (§ 382 čís. 8 ex. ř.) v KČ, třebaž bylo stanoveno před měnovou rozlukou v K smírem na soudě nyní rakouském.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, R II 158/24.)

Soudním smírem ze dne 6. září 1918, uzavřeným ve Sv. Hypolitě, zavázal se manžel, platiti manželce na výživné 266 K měsíčně. Domáhajíc se na tuzemském soudě žalobou placení výživného, navrhla manželka, by bylo prozatimním opatřením uloženo manželci, platiti jí 300 Kč měsíčně. Soud první stolice povolil prozatimní opatření do 200 Kč měsíčně, rekursní soud zamítl návrh na prozatimní opatření. Důvody: Povolení prozatimního opatření předpokládá, že navrhovatel nemá možnosti, exekučně nárok dobývati, neb aspoň, že nemá této možnosti dočasně a je potřebí k zajištění, než bude moci nárok

exekucí dobývati, prozatimního opatření. Lze-li tedy vésti exekuci, pak pravidelně, není-li zvláštních okolností, kterých žalobkyně ani netvrdí, prozatimní opatření povolit nelze. Spor o výživné byl mezi stranami uklizen soudním smírem ze dne 6. září 1918, uzavřeným u krajského soudu ve Sv. Hypolitě. Jelikož smír je v Československu vykonatelným, nelze za těchto okolností povolit prozatimní opatření k zajištění výživného, ježto žalobkyně exekucí může je dobývati (nař. ze dne 19. března 1919, čís. 145 sb. z. a n.). V žalobě nedomáhá se žalobkyně změny soudního smíru pro změněné poměry, nýbrž nového rozhodnutí sporu smírem již uklizeného. Neosvědčuje, že jí přísluší ještě další nárok, než smírem byl ustanoven, a proto nelze považovati za tvrzený a osvědčený další nárok mimo onen nárok na výživné, jenž byl smírem upraven. Ze smíru sice neplyne, že byl uzavřen jenom dočasně nebo podmíněně, jak tvrdí žalovaný, ale to nerozhoduje, protože to ani žalobkyně netvrdí; naopak žalobkyně se dovolává smíru jako nepodmíněného, uvádějíc jen, že žalovaný ho nedodrжуje. Dle žalobních tvrzení nemá tedy žalobkyně nároku mimo toho, pro který může vésti exekuci, netvrdí ho a není tedy ani po tento další nárok prozatimního opatření potřeba, pokud se týče schází tvrzení takového nároku.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud vychází z předpokladu, že žalující strana má možnost, donutiti exekuci stranu žalovanou ku placení výživného měsíčních 266 Kč, ke kterémuž placení se žalovaná strana zavázala soudním smírem ze dne 6. září 1918, uzavřeným u krajského soudu ve Sv. Hypolitě, takže zde není podmínek pro povolení prozatimního opatření. S rozhodnutím tímto bylo by lze souhlasiti v případě, kdyby předpoklad rekursního soudu, že onen soudní smír tvoří exekuční titul pro vymáhání 266 korun v čsl. měně, byl opodstatněn. Pro správnost tohoto předpokladu není však v přednesu stran opory, neboť smír, uzavřený dne 6. září 1918, tudíž ještě před měnovou rozlukou, zní toliko na koruny a neposkytuje řízení o prozatimním opatření možnost pro rozhodnutí, zda v přítomné době představuje smluvená částka koruny měny čsl. či měny rakouské. Odpadnutím tohoto předpokladu nabývá však právní základna věci zcela jiné tvárnosti a jest vzíti v úvahu toliko to, že žalující strana uplatňuje vůči straně žalované nárok opřený o § 91 obč. zák. a že tato strana straně žalující vůbec ničeho na výživu neplatí. Za těchto okolností jsou zákonné podmínky pro povolení prozatimního opatření podle §u 382 čís. 8 ex. ř. splněny a bylo proto rozhodnouti, jak výše se stalo.

Čís. 3831.

I prodloužení úmluvy o rozsudím musí se státi formou písemnou (§ 577 c. ř. s.), již nelze jiným způsobem nahraditi.